

Historisk Tidsskrift –

HALVANDET HUNDREDE ÅR

I det meget lange perspektiv synes halvandet hundrede år måske ikke så meget; og den historiske udvikling er tilsyneladende forløbet langt hurtigere i dette åremål end nogensinde før landboreformerne, den industrielle revolution og den politiske demokratisering. Men den er aldrig forløbet hastigere, end at Historisk Tidsskrift har kunnet følge med.

Alligevel er jubilæet nok værd at bemærke. Tidsskriftet er nemlig på én gang – omend med en enkelt undtagelse – landets ældste eksisterende og samtidig også verdens ældste, bestående historiske tidsskrift. Både det og de øvrige, europæiske historiske tidsskrifter havde vel forløbere, men de fleste blev først institutionaliseret og professionaliseret adskilligt senere.

Netop sondringen mellem institutionalisering og professionalisering kan have noget for sig. Oprettelsen af Den danske historiske Forening 1839 og udsendelsen af det første bind året efter havde – ligesom det tyske en snes år senere – nær forbindelse med samtidens politiske, ideologiske og nationale brydninger, medens mange af de øvrige, det engelske, det franske, det svenske, det norske, det amerikanske osv. snarere hører hjemme i forbindelse med historievidenskabens professionalisering i sidste generation af 1800-tallet.

Men udviklingen er aldrig løbet fra Historisk Tidsskrift. Oprettelsen af foreningen vakte megen offentlig opmærksomhed, tidsskriftet blev regelmæssigt kommenteret – anmeldt – i pressen og vedblev at blive det indtil vort eget århundrede, også efter den kritisk-metodiske forsknings genembrud og professionaliseringen af historieforskningen i 1880'erne. Det nye i mellem- og efterkrigstiden er inddragelsen i langt bredere omfang end før af hele det danske samfunds historie og i den internationale horizont. Selvom tidsskriftet i dag måske frister en noget mere faglig og anonym tilværelse, er det – som en tidligere redaktør udtrykte sig – stadig »et godt blad«.

Jo, der kan være grunde nok til at markere jubilæet, også til at fastholde eller befæste den bredere samfundsmæssige tilknytning. Men fremfor en ordinær 'firmahistorie' eller et traditionelt festskrift bestående af mere eller mindre tilfældige afhandlinger, har foreningens bestyrelse truffet det valg at bestille en række afhandlinger, samlet om et centralt tema, »handel, kapital og kredit« – også måske i et håb om at knytte eller genknytte en stærkere forbindelse til det omgivende samfund. Det lidt overraskende resultat vil sikkert for mange være, at kapital og kredit optræder – endda ganske veludviklet – i det danske samfund så langt vor viden overhovedet rækker tilbage.

Det har netop derfor også været en meget stor og meget glædelig opmuntring for foreningens bestyrelse, at så mange fonde og stiftelser beredvilligt har bevilget rundelige og altid velkomne bidrag. Disse bevillinger har gjort det muligt at udsende dette hæfte både som 'festskrift' og som normalt løbende nummer til abonnenterne, og vi bringer fondsstyrelserne vor oprigtige tak med håb om at dette må blive modtaget af offentligheden som andre gode blade.

Endelig yderligere en tak: Gennem hele det lange tidsspand er Historisk Tidsskrift blevet trykt af Bianco Lunos Bogtrykkeri i København (også en rekord – næsten) med største omhu og samvittighedsfuldhed. Også dette gode og varige samarbejde er vi taknemmelige for.

København, september 1990

E. Ladewig Petersen